

[Undervisningsministeren.]

det, repræsenterende erhvervslivet, og på den anden side undervisningsrådet, repræsenterende handelshøjskolernes professorer og studieledere, således at styrelsesrådet forvalter de handelshøjskolen betroede midler og i det hele følger højskolens virksomhed og udvikling, medens undervisningsrådet har ansvaret for den på højskolen stedfindende undervisningsvirksomhed og andre akademiske forhold på skolen.

Med gennemførelsen af lovforslaget vil det i henhold til loven af 1951 nedsatte tilsynsråd for handelshøjskolerne blive ophævet.

Såfremt nærværende lovforslag gennemføres, vil der for samtlige under undervisningsministeriet hørende erhvervsskoler samt teknika og handelshøjskoler være tilvejebragt et revideret og ajourført økonomisk og organisatorisk grundlag for disse skolars fortsatte virksomhed, og der er derved muliggjort en fortsat udbygning af disse skoler og læreanstalter til gavn for de unge og for det erhvervsliv, de skal arbejde i.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg dette lovforslag til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.*

Ved forslaget tilsigtes Arbejdsmarkedets Tillægspension udvidet til også at omfatte statens og kommunernes tjenestemænd og dermed ligestillede samt elever, medhjælpere og aspiranter, som er ansat med henblik på senere ansættelse i en tjenestemandstilling.

Denne kreds af personer er i henhold til bestemmelsen i § 4, stk. 1, i den gældende lov undtaget fra medlemskab i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Dette var i overensstemmelse med det forslag fra tillægspensionsudvalget af 1963, der ligger til grund for loven. Udvalget fandt, at tjenestemændene ikke på forhånd kunne anses for udelukket fra deltagelse i tillægspensionsordningen, men at dette spørgsmål rettelig måtte afgøres i sammenhæng med de overvejelser, der foregik i det af finansministeren i 1963 nedsatte udvalg om tjenestemænds adgang til almindelig folkepension, og i

øvrigt ved forhandling mellem finansministeren og tjenestemandorganisationerne.

Ved min fremsættelse for det høje ting af forslaget til loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension udtalte jeg, at regeringen var enig med udvalget i dette synspunkt, og at regeringen — ligeledes i overensstemmelse med udvalgets synspunkter — herved forudsatte, at såfremt det ved overvejelserne i det af finansministeren nedsatte udvalg om tjenestemænds adgang til almindelig folkepension ikke lykkedes at finde frem til en tilfredsstillende løsning af tjenestemændenes særlige problemer, skulle der være adgang for tjenestemændene til tilslutning til tillægspensionsordningen på de betingelser, der gælder for andre lønmodtagere, der fra lovens ikrafttræden omfattes af ordningen, d. v. s. at optagelsen af tjenestemændene skulle ske med virkning i enhver henseende tilbage til 1. april 1964.

Tjenestemændene har nu, således som der nærmere er redegjort for i bemærkningerne til det nu foreliggende lovforslag, fremsat ønske om optagelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension med virkning fra 1. april 1964.

Det tidligere omtalte, af finansministeren nedsatte udvalg har til opgave dels at behandle de problemer, som gennemførelsen af en almindelig folkepension ville rejse for tjenestemændenes vedkommende, og i forbindelse hermed at opstille alternative tekniske muligheder for løsningen af disse problemer, dels at overveje tjenestemændenes forhold til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Dette udvalg har videregivet til finansministeren tjenestemandrepræsentanternes ønsker om optagelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension og har samtidig afgivet en redegørelse om forskellige spørgsmål i forbindelse hermed.

Jeg vil gerne pege på, at der ikke med forslaget tilsigtes en endelig stillingtagen eller afklaring af tjenestemændenes fremtidige efterlønsstatus. Disse spørgsmål kan først løses efter en videregående behandling. På længere sigt må eventuel indførelse af en almindelig tillægspension efter svensk mønster være afgørende også for tjenestemændenes efterlønmæssige status. Dette spørgsmål er endnu ikke afklaret, men der kan altså på lidt længere sigt blive tale om en samordning mellem folkepension, tjenestemandspension og almindelig tillægspension

[Arbejdsministeren.]

måske på den måde, at der sker en generel overbygning på folkepensionen, som med den nye lovgivning herom bliver fælles og ens for alle fra 1. april 1970, når bortses fra de særlige pensionstillæg.

Regeringen finder det rigtigt på baggrund af de udtalelser, der fremkom under behandlingen af loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension med hensyn til tjenestemændenes stilling, at tjenestemændenes nu tilkendegivne ønske om optagelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension efterkommes.

Til forslaget enkelte bestemmelser skal jeg blot til § 2 bemærke, at det er nødvendigt at give tjenestemændenes optagelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension virkning tilbage til den 1. april 1964 for, som det tidligere er stillet i udsigt, at stille dem på samme måde som ordningens hidtidige medlemskreds.

Den bemyndigelse, det foreslås at give arbejdsministeren, tilsigter at gøre det muligt efter forhandling dels med bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, dels med vedkommende fagminister — det vil i første række sige finansministeren — at fastsætte hensigtsmæssige regler for tjenestemændenes optagelse i ordningen med tilbagevirkende kraft. Det skulle være muligt at fastsætte sådanne regler, at større administrativt besvær undgås.

Om de nærmere enkeltheder i lovforslaget henviser jeg til lovforslagets bemærkninger. Jeg tilføjer, at også Københavns kommune nu har tilsluttet sig, at kommunernes tjenestemænd følger statstjenestemændene i det omhandlede spørgsmål.

I tilknytning til det hermed fremsatte lovforslag vil jeg gerne komme med nogle bemærkninger til et spørgsmål vedrørende loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension, som tidligere har været genstand for særlig omtale i det høje ting.

Jeg tænker herved på spørgsmålet om overbetaling, således som det blev fremdraget af det ærede medlem hr. Henry Christensen i det af ham den 17. juni 1964 stillede spørgsmål. Det ærede medlem spurgte, hvilke foranstaltninger jeg ville træffe for at hindre, at en række lønmodtagere kommer til at betale bidrag til tillægspensionen to eller flere gange, uagtet at de kun har ret til at få én pension udbetalt.

Spørgsmålet er senere blevet fremdraget fra anden side i det høje ting.

I mit svar sidste sommer til det ærede medlem hr. Henry Christensen henviste jeg til, at reglerne for Arbejdsmarkedets Tillægspension i første række har måttet udformes med sigte på det almindelige arbejdsmarked, d. v. s. det overvejende antal ugelønnede og månedslønnede.

Jeg bemærkede dengang, at det — således som det i øvrigt allerede var nævnt i tillægspensionsudvalgets betænkning — selv inden for dette område i enkelte tilfælde ville kunne forekomme, at en person i en kortere periode betaler mere end fuldt bidrag pr. uge eller måned, men at dette overskud ville kunne komme ham til gode, såfremt han senere kommer ind i længere sygdoms- eller arbejdsløshedsperioder.

For så vidt angår provisionslønnede, hvis arbejdstid ikke kendes, og hvis bidrag derfor fastsættes på basis af deres indtjening, der omregnes til timer, fremhævede jeg dengang, at der sikkert kun var tale om en begrænset kreds af personer. Jeg nævnte videre, at hvis omregningsreglen i enkelte tilfælde, hvor de pågældende provisionslønnede samtidig er beskæftiget hos flere arbejdsgivere, skulle medføre en bidragsbetaling, der for den enkelte ikke står i rimeligt forhold til den pensionssikring, pågældende opnår, ville den direkte opgørelse af arbejdstiden — til et ugentligt eller månedligt antal timer, jfr. § 15, stk. 1 og 2 — som oftest kunne bringe balance i forholdet, idet der kun skal betales bidrag for arbejdsforhold, der hos den enkelte arbejdsgiver andrager mindst 15 timer pr. uge, respektive 130 timer pr. måned.

Som det imidlertid fremgik af mit svar dengang, måtte mine udtalelser bero på et rent skøn, idet Arbejdsmarkedets Tillægspension på dette tidspunkt endnu ikke havde modtaget nogen indbetalinger og derfor endnu ikke var i stand til at foretage nogen form for registrering. På den givne foranledning bad jeg Arbejdsmarkedets Tillægspension om at fremkomme med en redegørelse om spørgsmålet.

Denne redegørelse har jeg nu modtaget. Den bygger på den første indbetaling af bidrag, der vedrører perioden 1. april til 30. september 1964. Redegørelsen omfatter henved 840.000 lønmodtagere — ca. $\frac{2}{3}$ af

[Arbejdsministeren.]

det samlede antal i Arbejdsmarkedets Tillægspensions lønmodtagerkartotek — for hvem indbetalingsmaterialet var klart til datamæssig behandling medio januar d.å.

Det fremgår af redegørelsen, at der i 153 tilfælde er indbetalt 2 bidrag eller flere for personer med 2 eller flere arbejdsgivere, og i disse tilfælde har Arbejdsmarkedets Tillægspension foretaget en individuel undersøgelse. Denne undersøgelse har givet til resultat, at der i 80 af tilfældene forelå fejlagtig indbetaling fra arbejdsgiverne. Som typiske eksempler kan nævnes opgivelse fra 2 arbejdsgivere af samme pensionsnummer for 2 forskellige lønmodtagere og indsendelse fra samme arbejdsgiver af 2 identiske indbetalingslister med nogle dages mellemrum. I disse tilfælde er der således reelt ikke tale om overbetaling.

De resterende 73 tilfælde er med ganske enkelte undtagelser lønmodtagere med 2 arbejdsgivere, næsten alle netop med 2 fulde bidrag. Ca. $\frac{1}{4}$ af disse medlemmer (17) er repræsentanter, medens endnu $\frac{1}{4}$ omfatter lønmodtagere med et hovederhverv samt et bierhverv (ved kirke, biograf e. lign.). Hertil kommer et antal folketingsmænd, lærere, kunstnere m. fl. Foretagne stikprøve-henvendelser direkte til nogle af de her omtalte 73 lønmodtagere har vist, at der fejlagtigt er indbetalt for store bidrag.

Arbejdsmarkedets Tillægspension har til dette resultat føjet, at opgørelsens tal må vurderes på baggrund af, at der her er tale om en så kort periode som 6 måneder, og at en opgørelse over en flerårig periode tækket være virkningen af reglen om ret til overførsel af overskydende bidrag til „nødlidende“ år meget muligt ville vise endnu mindre tal.

Til denne undersøgelse vil jeg først sige, at en virkelig realistisk vurdering af spørgsmålet ikke kan foretages på grundlag af en undersøgelse, der spænder over så kort en periode som den nu stedfundne. Dels fremgår det jo tydeligt, at der i mange tilfælde er sket fejltagelser, som endnu ikke har kunnet korrigeres, dels er det ikke på dette grundlag muligt at danne sig noget billede af, i hvilket omfang de personer, der i denne korte periode har betalt for meget i bidrag, vil få gavn af dette forhold derved, at det for meget betalte bidrag overføres til senere

år, hvor de pågældende på grund af sygdom eller arbejdsløshed af længere varighed ikke opnår et fuldt års anciennitet.

For at kunne foretage en tilfredsstillende vurdering af spørgsmålet må man afvente resultatet af en tilsvarende undersøgelse over en noget længere periode. Jeg tror, at en sådan undersøgelse over en vis tid vil vise, at det for meget indbetalte bidrag i vidt omfang vil kunne benyttes til udligning af bidragsunderskud i senere medlemsår, således at det vil være en fordel for de pågældende medlemmer af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Jeg har derfor fundet, at der på nuværende tidspunkt ikke har været tilstrækkeligt grundlag til at medtage forslag til ændring af loven i denne anledning.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Boligministeren (Kaj Andresen): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om forlængelse af lov om leje.

Den 3. marts 1965 fremsatte jeg her i tinget forslag til lov om ændringer i lov om leje i forbindelse med en forlængelse af lovens gyldighedsperiode. Loven udløber med udgangen af marts måned 1965.

Ved forslaget's første behandling den 9. marts fremsattes fra flere sider ønske om, at der måtte blive givet folketinget længere tid til behandling af lovforslaget.

For at imødekomme dette ønske foreslår jeg ved det nu fremsatte forslag den gældende lejelov forlænget uændret i 3 måneder, således at dens gyldighed udløber ved udgangen af juni måned 1965.

Jeg skal herved tillade mig at anbefale lovforslaget til tingets velvillige og hurtige behandling.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om købstadkommunernes styrelse og forslag til lov om ændringer i lov om landkommunernes styrelse.

Fælles for de to forslag er en bestemmelse om, at der åbnes adgang til at yde vederlag til det kommunalbestyrelsesmedlem, der i borgmesterens eller sognerådsformandens